

Kassa, 1865. július 16.

FELVIDÉK.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KOZLÓNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előzetes díj:
Egy évre 8 frt
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Hirdeték díja:
Egy négyszer használt, harmonizált sor 5 kr. — Bélyegdíj mind a bejelentés után külön 30 kr.
Nyitlér sorokint 15 kr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Bánóczy Ferencz.

Szerkesztési iroda: Kovácsutca 380. sz. Rudaház.

Az előfizetési pénzek és kéziratok a szerkesztőséghez, — a hirdetések s azok díjai a kiadó-hivatalba utasítandók:

Kiadó:

Ifj. Werfer Károly.

Kiadó-hivatal:

Füteleza 342. sz. a. a ferencziek egyháza mellett.

Körültekintés vidéki gazdaságunkban.

III.

Gazdaságunk jelen helyzetének rajza.

Vidékünk gazdaságának jelen állapotára egy pillanatot vetni elégséges, hogy meggyőződjünk a felől, miként az jelenben egy átmeneti korszak minden kellemtelenségei és nehézségeivel küzd; mert míg egy részről a naponta aránytalanul szaporodó igények, a különben is valamennyi néposztály között legérezhetőbb és aránytalanabban sujtott, s a közteherviselésnek meg számlálhatatlan mennyiségű — mesterségesen felfedezett — nemeivel terhelt földmívelő földjének folytonos használata, s talajának kiaknázására szorítottak; addig másrésztől fájdalmasan kénytelen tapasztalni, földje terméshozatának csökkenését, a földművelésnek folytonos gyérülését, és az elég fáradságosan s költségesen előállított termékeknek számos esetekben nehéz, s csak veszteséggel eszközölhető értékesíthetőségét.

Mely állapot súlyosbítására a többek között lényeges befolyást gyakorolnak 1-ször szárazabbá vált éghajlat, 2-ször a szántó földeknek, a kiirtott erdőségek, legelők és kaszálók rovására tulszaporítása. 3-ször a közlekedés tökéletesedése folytán — előbbeni elszigeteltségünk megszűnt, és az abból eredő mezei gazdaságunknak egészen átváltozott helyzete. Mielőtt ezen okok befolyása által részben előidézett meglehetősen szánandó állapotban tengő gazdaságunk, jelen helyzetének rövid rajzát adnám; azt hiszem nem leendő egészen felesleges e három pontból eredő hátrányok gyérítése és megszüntetésére célzó, — bár ismert — ellenszereknek rövid felemlítése. a) Szárazabbá vált éghajlatunk káros hatása alvidékünkhez képest amannál gyengébb és szelidebb levén, ellenszereket — minők a faültetés — apróbb vizek felfogásával kapáló öntözések, — mélyebb szántás általi talaj mélyítés, stb. könnyebben és sikeresebben alkalmazhatunk; b) a szántóföldek kaszáló és legelővel megzavart helyes arányát; — ott hol annak szükségessége vett trágya vagy gyár felállítását által nem pótolható takarmánytermesztés vagy legelő készítése által — helyre állítani töltünk függ. c) a könnyebb közlekedés által előidézett kereskedelmi egybeolvadás, a gabonaműveknek vidékünkön — eladás végettli természetességén, bár a legerősebb részt töré, úgy hogy az nézetem szerint jelen csekély árát is csak az alvidékre egymás után következő csapások éveknek köszönheti; de rendes időjárás mellett amavval a versenyt ki nem állhatja; mindazonáltal eddigi gazdasági rendszerünk megváltoztatásával e bajon is segíthet, mihelyest a gabona-félék tulnyomó s csaknem kizárólagos termelése helyett a könnyebben értékesíthető takarmány-félék, vagy olaj növények termesztésének adjuk az elsőbbséget, mi mellett számos esetben a gabona-félék is — bár kisebb téren — még nagyobb sikerrel termesztethetők, könnyebb levén a trágya mennyiségnek nagyobb előállítás.

Mi gazdaságunk jelen helyzetét illeti, az — csekély kivétellel — a régi három nyomású vetés forgásnak némileg módosított folytatása, a mennyiben a naponta aránytalanul szaporodó kiadások és költségek könnyebb fedezhetése tekintetéből a különben csak ritka helyeken nélkülözhető fekete ugar helyén, kapa növények, zöld és olykor megérlelt takarmány-félék termesztetnek. A föld célszerűbb műveléséhez szükséges javított gazdasági eszközök szinte nagyon gyéren terjednek, minnek oka jelenben már azt hiszem nem az

akarati hiányban rejlik; ellenben a csaknem általánosan hiányos trágyakezelés és trágyázás, — egyedül a tudatlanság vagy restségnek róható fel legtöbb esetben. Az állat-tenyésztés, gyapju, sajt és vaj-termelés okzerű és helyes kezelése ritka helyen található fel. Egyszóval vidéki gazdaságunk jelen helyzete, a csak részben elsorolt akadályok és hiányok következtében nagyon is kezdetleges, midőn mi előbb a borsákosok, s az etimene-telen némileg közreműködni, szükséges, mi végből az egyes hiányok részletes taglalását és a nézetem szerint helyesen alkalmazható javítások elsorolását tűztem ki jövő czikkem feladatául.

Szentimrey Elek.

Felső-Magyarországi utvonatok, s a vaspályák árszabályozása.

A kassai kereskedelmi és iparkamarának a cs. k. kereskedelmi és népgazdasági miniszteriumhoz intézett jelentése.

(Polytatás.)

Hogy az árszabályok — nevezetesen a Tisza-vidéki pálya — Kassa-Pesti és Miskolcz-Pesti vonalainál túl magasak, annak legdöntőbb bizonyítványát adja azon, vidékünk minden kereskedő, szállító és iparosai által egyhangulag hitelesített körülmény, hogy az említett árszabályok a fuvarosok vitelbéreivel soha nem versenyezhetnek és az utóbbiak fuvarbére minden vámmázsánál $\frac{1}{4}$ - egész $\frac{2}{3}$ -dal jutányosabb.

És valóban, az nem is lehet másképp, miután jelenleg minden, bárhonnet Kassin vagy Miskolczon át Pestre és onnét tovább küldendő szállítmány ahelyett, hogy Pestet lehet legrövidebb vonalon elérni, és az illő fuvarbért legfeljebb 36 mföldért fizetné — mi körülbelül a Kassa és Pest közti utnak hossza — a voltaképen közel fekvő czélt, nem csak sok mföldnyi kerület után és roppant idővesztéssel éri el, de azon kívül még, a Tisza-vidéki vaspályának azon rendszere következtében, mely szerint a személy és jószág szállítási díj a mértföldek száma szerint fizetendő, 64 mföldet illető vitelbérral terhelhetik, mi valóban a kereskedés, ipar, mezei gazdaság és általában a forgalomnak egy szerfelett káros, nyomasztó és méltánytalan adóját teszi.

És ezen súlyos baj nem csak egy kis kerület, néhány helységet és egy gyér számú lakosság csekély forgalmát sujtja.

Az alatt szenved — nem számítva ide a Pest-Kassai vonalat használó idegen utasokat és azok mállhát — nem számítva továbbá Miskolcz környékét képező s ezen város és Pest közl fekvő nagy vidéket, — e kamarának majdnem egész nagy kerülete, tehát ha Beregh, Ugocsa és Máramaros megyéket ki is vesszük — Abauj, Torna, Gömör, Szepes, Sáros, Zemplén és Ungh megyék és így egy 444 □ mföldnyi terület, a melyen 6 szabad királyi és 16 (ugynevezett) szepesi városban, azonkívül valamint kereskedelmi ügy iparüzleti tekintetből fontos 13 bánya — és 63 mezővárosban végtére pedig 1770 helységben majdnem 900,000 lakos található, és mely nem említve a sok, leginkább Abauj, Gömör és Szepesben létező hámort és iparvállalatot, — 37 vasgyárral, 3 réz- és 1 ezüst kohóval bir, 48 jelentékeny gyárt foglalkodtat, és körében — hogy kerek számakkal éljünk, — több mint 1000 kereskedő, és nagy számú kisebb kalmáron kívül, 300-nál több, fontos czikkekekkel üzérkedő egyén, és végre körülbelül 15,000 iparos lakik.

Ezek kétségkívül mind elég nyomatókos indokok azzá, hogy Felső Magyarországnak azon folytonos kívánata, lehető rövid és olcsó az előrehaladt jelen időnek megfelelő utvonatok minél előbbi kiépítése, nem csak

méltányosnak és teljeseését kétségbe vonhatlanul szükségesnek tetszik, de még arra is, hogy a közönség és ezen kamarának fentebbi nézete igazoltassék, mikép főleg a Tiszai vaspálya mostani méltánytalan és tulmagas árszabályai a pályaforgalom és az abból folyó jövedelem szerfeletti kisebbitését okozzák.

Holott ellenkező esetben t. i. az említett árszabályok — mely jelenleg közönséges uakon — a tiszai pályával majdnem párhuzamban — különböző távolságokra történik, a pálya javára jutna; ha továbbá több más, alább megnevezendő, a személy forgalmat is hátráló bajok megszüntetnének, a Tisza-vidéki pálya bevételei is természetesen jóval nagyobbodnának, és következésképpen magas fuvarbérek szükségessége, mint szintén a biztosított kamatok nagy pótléka is elmaradhatna.

A kamara nem képes nagy kerületének összes fuvarforgalmát pontos számokkal felállítani; lehetetlen megmondani, mennyi szállítatik abból tengelyen és mennyi a tiszai vaspályán — ezen egyedül, mely kerületünket részben éri — nem is mondhatja tehát a kamara egész pontossággal a kárt, mely a pályát, magas árszabályai és azok okozta tengelyeni szállítások következtében éri; az eddig mondottakból és az alább felhozandó adatokból azonban nyiltan kitűnik, mikép ezen kár valóban nagy.

Van szerencsénk tehát a beküldött biztos adatok nyomán nyert támaszpontokat felhasználni és állításainkkal megerősíteni.

(Folyt. köv.)

A kassa-oderbergi vasut.

Mint hogy ezen vasutvonal vidékünket érdeklő legközelebb, érdekesnek tartjuk a birodalmi tanács következő-házának július 10. és 11. tárgyalását s határozatát — a B. H. után — közölni.

A kassa-oderbergi vasut volt napi rendre kitzúve. Demel tesz a bizottmány nevében jelentést. E vasuti törvényjavaslat első pontja, a mint azt a bizottmány indítványozza, 2,450,000 frtot ezüstben állapít meg mint a vaspálya tiszta jövedelmét, s ez összegre nézve kimondja az állam garantirozását.

Schindler szót emel az állami biztosítás ellen. Neki a kassa-oderbergi vasut nem látszik jövedelmezőnek; nemzetgazdasági szempontból a pálya nem nyújt elég előnyt. Ha a kormány a töképezéseket ily vasutakra fordítja, fontosabb és bizonynyal jövedelmezőbb pályáktól vonja el azt. Szóló más vasuti terveket sokkal fontosabbaknak és jövedelmezőbbeknek lát mint a kassa-oderbergit; azokat építesse ki előbb a kormány, azok sürgősebbek. A magyar országgyűlés majd ki fogja mutatni, hogy saját hazájában mely vasutakat tart sürgősebbeknek és fontosabbaknak.

B. Riese-Stallburg, Mende és mások a vaspálya mellett szólnak, kiemelve annak nagy államgazdasági fontosságát. Mende különösen melegen szól a mellett, hogy ha a birodalom keleti országaitól megkívánja az adót, gondoskodnia kell azok adóképességéről is. — Felső-Magyarország jelentékeny vasgyárra semmi közlekedési eszközökkel nem bir. Pártolást igényel. E pálya ellátja az összes monarchiát olcsó vassal. A gazdaságra nézve is nagy jelentékenységgel fog birni a vaspálya, mert a Tisza vidékéről gabnát fog szállítani Felső-Magyarországra, Morva és Silezia terméketlen vidékeire; sőt lehetőségessé teszi a magyar gabna szállítását Pórosországra, Stettin, Danzig és Hamburgba.

Rechbauer a garantirozandó évi összeg újabb meghatározása végett vissza akarja küldetni a bizottmányhoz a törvényjavaslatot. Schlegel 2,150,000 frtot elegendőnek tart mint évi összeget garantirozni.

Ezután felállt a vaspálya védelmére a kereskedelmi miniszterium vezetője Kalchberg báró. Schindler heves megtámadására, a mennyiben azok a szakértők gyanúsítására vonatkoznak, nem akar felelni, hanem azon pontra, mely őt személyesen érinti, hogy t. i. e vasut-

tervet elejébe tette más fontosabb és sürgősebb vasuti terveknek, kijelenti, hogy teljesen alaptalan a főttevés. A kormány figyelmet fordított a déli vidékekre is, s mindent elkövetett ezek érdekében. A pécs-kanizsai vasut végett több ízben felszólítást intézett a déli vaspályatársulathoz, melynek engedélye van e pályára, de csak akkor köteles e pályát kiépíteni, ha a bánátról jövő vasut a Dunához ér. A kormány azonfelül figyelemmel kíséri az északi vasut ügyét, számos mérnököt küldött Horvátországba a károlyvár-fiumei vonal tanulmányozása végett. Továbbá kiterjesztette figyelmét a kormány egy vasuterrre, mely az adriai tengert egyenes összeköttetésbe hozza Prágával. S aztán még számos vasuti előterjesztést sorol fel szóló, melyek mindazt bizonyítják, hogy figyelemmel kíséri az anyagi érdekeket.

A ház elfogadta a bizottság által indítványozott államparancsot a kassa-oderbergi vasutra nézve. A törvényjavaslat tárgyalásának továbbfolytatása holnapra halasztatott.

Másnap ismét felszólaltak néhányan a bal oldal tagjai közül a vasut-javaslat ellen, vagy legalább a javaslat egyes pontjai ellen. Miután a vasutat ellenkező követek látták, hogy indítványaikkal nem akadályozhatják meg a vasuti törvény létrejöttét, azaz akartak a dolognak más fordulatot adni, hogy Taschek felállt s indítványozta, halasztassék el e törvényjavaslat harmadik olvasása máskorra. Indítványát azzal indokolta, hogy miután még több vasuti törvényjavaslat van tárgyalás alatt, s ezek által körülbelül 10 millió forint évenkénti garantizációt vállalja magára az állam, jó lesz hosszabban megfontolni ez ügyet, mielőtt ily nagy terhet harmadszori olvasást s engedjenek időt, hogy a követek gondolkodhassanak fölötte.

Ez elhalasztási szándék azonban nem sikerült, Taschek indítványa minoritásban maradt. Érdekes volt látni ez alkalommal, hogy a jelenlevő miniszterek e kérdésben meghasonlottak; Lasser miniszter ur Taschek indítványa mellett s minisztertertsai Hein és Kalchberg ellen szavazott.

A törvényjavaslat tehát a harmadik olvasáson is átment és határozattá emeltetett. Mindamellét úgy hiszszük, még sem fog létrejönni e vasut egyhamar, ha az urak háza itt is elveti azon pontot, melyet az erdélyi vasut törvényjavaslatánál elvetett. A követek háza ugyanis a kassa-oderbergi vasuti törvénybe is fölvette azon pontot, hogy az engedmény tulajdonos, ki e vaspályát építi, köteles a hozzá szükséges vas alkatrészeket és szállítási eszközöket belföldön készíttetni.

LEVELEZÉS.

Sárosból. Bártfa, július 10-én. Alig kezdett a fürdői idény élénksége mindinkább nyilatkozni, s máris egy kellemetlen, de nagyobb szerű következmények nélküli esemény zavarta meg rövid időre a vendégek nyugalomát. Tegnap délután ugyanis erős égháború s nagy zápor kíséretében egy negyedóra hosszat ritka

nagyságu jég esett, s majdnem féllábnyi magasságra borította el a fürdő sétányait. — de miután esővel volt vegyítve, csak csekély kárt okozott. A zápor azonban oly erős vala, hogy a fürdőn keresztül folyó patak hirtelen megdagadván, állépte medrét, s a hegyekről roppant gyorsasággal nagysokaságu víz rohanván alá, néhány percz alatt ellepte a fürdő alsóbb részeit, s több ház földszinti szobáiba is ért. Az e módon okozott kár különben nem jelentékeny, ugy hogy az előbbi rend egy nap alatt ismét helyreállítható. *)

A nagyobb közönség előtt tudva lesz, mily jelentékeny gyolcskereskedést üzött a mi kis városunk a forradalom előtt, s mily nagyszerű eszközök hozáltak foganatba a vászoniparüzlet emelésére. — *Micsko Sámuel* itteni polgár ugyanis 1823-ban, közel a város déli részéhez, a Lauka bal partján elterülő lapályon egyelőre 7753 négyzetegyelnyi térségen nagyszerű vászonfelhárító-intézetet állított fel, melyből évenként legalább 300,000 rőf került ki. Ez intézethez rövid idő múlva külön gőzgép s mosókészlet csatoltatott, s ezenkívül nagy tő is ásatott, mely részint uszoda gyanánt szolgált az akkori időben itt létezett katonai nevelőház s a városi közönség számára, részint pedig a fehérítéshez szükséges vízhez adta. Az 1849-dik év június havának végén a gyári s gazdasági épületek s a lakóházak felgyújtatván, a készletek és gépek elrontatván, s a tő víze lecsapoltatván, az egész gyártelep pusztulásnak indult. A tulajdonos pedig nem sokára ezután meghalt. Halála után fiaira szállván a birtok, ezek a gyártelephez tartozó tekintélyes terjedelmű mezei gazdasággal foglalkoztak s azt egy időre bérbe is adták, a lakóházakat is rendbe hozták; de a pénzügyi szükséglettel volna, rom maradt s most is az, míg az előbbi uszoda helyén tekintélyes liget kezdett támadni. Másfél évvel ezelőtt azonban egy morva bevándorolt vette meg az egész birtokot, s annak jobb karba való helyezésére, ugy látszik, igen nagy gondot fordít. — A fehérítő-intézet helyreállításáról a jelen körülmények közt nem lehetván szó, más tárgyra fordította figyelmét, a mennyiben kivágatván az uszodában támadt 15 éves liget fát, s kitisztítatván az ugy nyert helyet, nagy halastavat szándékszik ugyanott alapítani, és pedig még ez évben. Ez minden esetre igen életrevaló gondolat, annyal is inkább, mert vidékünkön a halászat körül uralkodó visszaélések s névszerint a maszlag használása következtében nagyobb hal már nem fordul elő s a kisebb is ma-holnap kipusztul.

A városunkban létező ferencziek temploma új fedéllel látatván el, ezuttal a kis torony is átalakítás alá vétetik, a mennyiben felső kupja megaranyoztatik, alsóbb része pedig fehér bádoggal fedetik be. Nem tagadható, hogy ez által is csinosbul némileg a város. r. l.

Karácsonmező, július 11., 1865. Tisztelt szerkesztő ur! Örömtelt kebellem nyulok tollam után, hogy megirjam azt, mi nek csak nem rég valék tanuja.

Nem fényes dalidó, nem csattanós politikai ese-

*) A kihagyásért bocsánat! Szerk.

A szív hamar feled, — a szív hamar gyógyul. ;
Egy csepp boldogságot dobjatok csak neki,
Ha már szénne égett, akkor is föléled,
S régi búját — baját mind pokolba veti.

Bolgár Béla.

Riadó Fábíusz házassága.

K o p o t t g e n r e - k é p, u j r a m á z o l v a.

Irta: MAJOR BÉLA.

(Folytatás.)

— Ki az? szólt egy hang, kevésbé suttogva, s az férfihang volt, sőt mi több, Riadó Fábíusz megismerte benne a Málnay Ákos hangját. És bátorsága, mely a marokos érintésre tünekezni kezdett, ismét előkerült valahonnan.

Szerfölött kellemetlenül érezte magát.

— Én vagyok, szolgálatjára Málnay urnak.

(Udvariassága még most sem hagyta cserben. — Azonban egy cseppet sem érezte, a mit mondott.)

Málnay nem eresztette el a tartott gallért.

— Riadó ur? mit keres ön itt?

— Hasonló kérdést vagyok én bátor önhöz intézni.

— Igen lekötelezne, ha most távoznék.

— Ön engem hasonlóképen.

— De nekem oly ügyem . . .

— Hasonlóképen.

De uram!

— Uram!

Az apránként dühbe jövő felek nem láthaták egymás arcát a sötétben; különben hamarabb dühbe jöttek volna. Most már Riadó Fábíusz is megfogta a Málnay gallérját.

E perczen nehéz esőcseppek kezdték csepkedni

mény, miről beszélni szándékozom, egy szorény népis-kolai vizgán valék jelen, s ez igénytelen eseményt akarom csupán leírni.

Sárosmezei Karácsonmező helység, mint sokan tudni fogják, *tisztán tótajku* lakosokkal bir. En szintén ösmerem a körülményt, s így képzelhető, mennyire megvalék lepetve, midőn f. hó 9 én a helység iskolájába, hol az évi ugynevezett examen tartatott, belépvén, meg lehetős *magyarsággal* kijelent, *dicsértessék az ur Jézus Krisztussal* fogadtatam a népvizgára kiállított gyermekek által. A vizsga kezdetét vév; a mezei virágokkal koszoruzott úde arczu leánykák s a már bátrabbmodoru ifjak egyenkint léptek elő s a népis-kolákban szokásos tantárgyakból, u. m. olvasás, vallás, szép és helyes írás, szám és nyelvtan, végre magyar szavalás stb.-ből rendre megvizsgáltatván, a jelen volt előkelő hallgatóktól szép készültsgökért mindnyájan dicséretet, sokan pedig, a jelesebbek közül, könyvekből álló ösztönajándokot kaptak.

A bevégzett vizsga után a szülők léptek elő örömkönyvekkel szemekben, hogy köszönetet mondjanak azon férfunak, ki szelid s mégis szilárd akaratával főtényezője volt gyermekeik sikeres előmenetelének, mire a megtisztelt férfi, a népnevelésben fáradhatatlan buzgó karácsonmezei rom. kath. *Szabó Gusztáv* nisztelendő ur szívélyes és népies modoru beszédet tartta, melyben a szüléket gyermekeik gondos nevelésére intve, világos szavakkal esztelét előtök az értelmesség üdvös hatását s horderejét.

A vizsgát végül egy, a főtnevezett nisztelendő ur által a tanuló kisdedek s hallgató közönség számára rendezett élvezetes mulatság zárta be, mely a jobb tanuloknak jutalom, a többieknek ösztön, s a szülékre nézve örömműpely vala.

Akadhatna oly valaki, ki a főtnebbi sorok után ily kérdést tehetne föl: de hát mit akarok e kezdettel: *Örömtelt kebellem nyulok tollam után?*

Felelet:

Mivel látom, hogy a népnevelés óriási eszméje többé nem csupán elméletben van, hanem gyakorlatilag is foganatosittatik.

Akarjátok, hogy a vallás ne pusztá formalitás legyen, hanem valódi benső hitté változzék? vagy az emberek az erény, becsület tiszta világa által vezetessenek? Neveljétek a népet!

Akarjátok a közjólétet, az egyetértést politikában és közéletben?

Neveljétek a népet!

Akarjátok, hogy az a fősleges kisded, mely milliók sovárgva várt messiása, s melyről sokan el akarnék hitetni, hogy az csupán egy az illúsiók fellegében tévelygő szellem által alkotott köd-alak, hogy a *világszabadág* megszülessék? tegyetek képessé minden embert e nagy eszme felvilágosítására, ösmertessétek meg velök az emberi hivatás méltóságát; öntsetek a szívekbe tiszta s nemes lelkesedést: Neveljétek a népet!

— M —

TÁROZZA.

Ujra csak csalódás.

Ujra csak csalódás! Egy csepp a pohárba,
Mely keserőséggel annyiszor volt tele.
Én csak azt csudálom hogy ki tudtam inni.
Annyiszor kiitam, s el nem veszttem bele.

Küzdöttem, fáradtam, megtagadtam magam,
S ifjuságom árán szolgálatot vettem.
Eldobtam magamtól éltem legszebb álmát,
Csak az Isten tudja mit el nem szenvedtem.

Tudja a jó Isten, nekem is volt szívem,
Lelkesedtem én is jóéért, szépéért, nagyéért,
Álmadoztam én is ragyogó jövőt,
Álmadoztam magamnak boldogságot babéért.

Álmodtam. . . . Akkor még szabad volt álmodni,
Akkor még a lélek nem volt megigázva,
Akkor még a szív is szabadon verhetett,
Akkor még nem jártam országról világra.

Hej! azóta sorsom sokfele kergetett,
Sokféle iskolát kijaratott velem
Sokat is tanultam — annyi jót tanultam,
Megszakad a szívem, ha azt elbeszélésem:

Megszakad a szívem? — ah! dehogyan szakad meg
Mintha a szív olyan gyenge szerszám volna.
Megfagyott, kiégett, mit tudom mi érte,
S régi rosz nótáit máig is dobolja.

a kerti bokrokat, aztán egyszerre, mintha dézsából öntötték volna, megeredt és zuhogott a sebes nyári zápor.

A két haragvó fél önkénytelenül bemenekedett az eső elől a lugasba; de nem eresztették el egymást.

— Szabad tudnom, kérdezem még egyszer, minek köszönhetem e ritka szerencsét?

Ezt Riadó Fábíusz mondta, a ki nagyon kezdett Hörcsökké válni.

— Uram, itt léte engem kétségbe ejt. Szerencséje hogy az eső esik.

Ezt Málnay felelte.

— Azt hiszem, önnek is szerencséje, hogy az eső esik. Így szinte nincs okom haragudni.

— Ön fenyegetőzik?

— Most már nem.

— Ez érdekes. De hogy az ördögbe került ön ide?

— Először feleljen ön nekem.

— Öszinte lehetek?

— Igen megtisztel vele.

— Hát barátom, kaland, melyet ugylátszik, az eső elmosott.

— Kaland? A halvány asszonynyal. Kezdem érteni. Engem tehát a becsület örangyala küldött e helyre ez órában. Igazán örülök, hogy van szerencsém.

— A becsület örangyala! a falon át? Egyébiránt mindegy. Itt vagyunk, s az eső szakad, hogy istenkísértés volna kimenni a lugasból. Van önnek gyufa? Gyujtsunk szivarra, s beszélje el, miféle örangyal küldte önt ide?

Hopp! Riadó Fábíusz ki akart magáért tenni leleményesség dolgában. Igazán kezdte érteni a dolgot, és áldotta a szelid, angyali lelket, a ki így egyengette a gondviselés utait. Az igaz, hogy az eső nagyobbára feleslegessé tette az egész tervet, de ki számíthatott arra? Most rajta a sor cselekedni.

Ujdonságok.

+ *Véges Andorné, Orechován (Unghegye)* folyó hó 12 és 13 közötti éjjel saját szobájában meggyilkolva találták. A gyilkosság elkövetése éjjelén bérlője a szomszéd szobában aludt, s nem látszik tudni semmit az egész dologról. A tettesek — kik pénzt s több értékes tárgyat raboltak el — erélyesen nyomoztatnak.

* *Az öngyilkosságok* — főképp az alsóbb osztály-nál, — valóságos divattá válnak. S. a. Ujhelyben e héten is 3 öngyilkossági kísérlet fordult elő gyufával; s *Kassán* is 3 öngyufáról leszedett vilányal akart véget vetni életének egy elkéseredett nőcseléd.

* *A szép Májer*, melyet a *Bakonyi-daltársulat*ának jeles tagja *Virág* oly kitűnően mutatott be a közönségnek, most már a második kiadást éri *Kassán*; az első *Weifer* Károly adta ki részben a *kavacsányiak* felsegélésére, — a második kiadás photographirozott képekkel bővítve jelent meg, s így aligha az elsőnél többet nem fog jövedelmezni — a *kórháznak*.

* *A kékedű fűrdőben* f. hó 26-án fog megtartani a szokásos *Anna-bál*, s mint az előjelek mutatják nagy és díszes közönség előtt.

* *Szabó Papi* — az e vidéken és kedvelt operette és népszimnő énekesnő a mult napokban tartá esküvőjét *Papp Miklós* erdélyi földi íróval *Kolozsvárott*.

* *Az eperjesi Takarékpénztár* épülete — mint onnan írják, egészen kicsinosított.

* *Kassa* sz. k. város tulajdonához tartozó *szántó-földek és italmérsi jogok* fognak f. évi augusztus 9-én a város udvarház-teremében közárverés útján kibéreltetni.

* *A ranki fűrdőben* *Vattay Antal* zenetársulata közelmérésben részesül. A vendégek száma még igen gyér, de e hónapra több lakó-szobák vannak előlegesen felvéve.

* *Melzer Andor* altábornagy ő elja *kékedű jósza-gáról*, tegnap előtt *Kassára* jött megys püspök ő nma látogatására.

Vegyes hírek.

— *A magyar földhitelintézet* közelebbi évnegyedes ülésében a felügyelő bizottság örömmel értesült azon lendületről, melyet a földhitelintézet ügyei a lefolyt két évben vettek, s az intézet forrásainak körülményesb megvizsgálása nem csak arról győzte meg, hogy az in-

Gyufát gyújtott meg, s csakhamar mindkettőjük szájában szivar füstölgött, a mint a védett lugas padján egymás mellett ültek, mig kívül omlott az eső, s halvány villámlások szakíták meg a sötétséget és távol mennydörgés moraja a csendet.

— Mi mindketten egy gyászos cselszövénynek, ravasz asszonyi politikának vagyunk áldozatai, kezdett Riadó Fábuzs terve kivételére, mialatt siralmas hangot váltott. Nem vette ön még észre? csudálom.

— Mit?

— Hogy én is udvaroltam neki.

— Nem vettem észre.

— Ovatos voltam. Udvaroltam és eredménytel, legalább azt hittem a jelen perczig.

— S most?

— Most látom, hogy csak játékot űzött velem, valamint önnel is.

— Hogyan? tehát őnt is...

— Engem is, igen! Annak az asszonynak nincs szive. Azt akarta, hogy mi itt összevevesszünk, s talán egymást meggyilkoljuk.

— A mi, ha az eső szerencsére közbe nem jő, valószínűleg megtörtént volna. Ez sok!

— Az, szerencsére az eső!

Sokáig hallgattak. Málnay csak koronkint ismétlé: „ez sok,” nem tudta eszméit rendezni. Riadó Fábuzs ott állt mellette, s eléggé vasos bizonyosság volt, hogy nem kéltelkedhetett szavaiban; csendesen fűtta szivarja füstjét és hallgatta az eső kopogását a lugas fedelén és faleveleken.

Lassankint halkult a kopogás, az eső szünni kezdett, végre egészen elállt. A felhők szétszakadoztak, s közülök kitűnt a hold, halványan megvilágítva a kerti utakon képződött pocsolyákat s a fák esőcseppek leveleit. Nagy könnyebbülés volt észrevehető a természet-

tézet immár teljesen meg van szilárdulva, hanem egyszerűsége a legszebb reményeket ébreszté a bizottság tagjaiban az intézet jövője és gyors felvirágzása iránt.

* *Megtérített hadi sarcz*. Eger városában hezveg Windischgrätz 1849-ben 33,334 frt. hadi sarczot hajtott be, melynek visszatérítéséért a város folyamodott ő felségéhez, a ki közelebbi íttete alkalmával kegyelem útján megengedni méltóztatott, hogy ez összegből körülbelül fele régi adóhátralékba, a többi pedig a város után netalán künn levő adóhátralékba betudassék.

— *A pest-losonczy vaspályatársulat csődje*. A bécsi előkelőbb bankházak egyike, Schuller és társa, a mult szombaton fizetéseit fölfüggesztette. A passiva, hir szerint 32 millió forint. E bukás beemnek is közelről érdekel, mert a szép reményekkel kecsegtető pest-losonczy vasut ügyét is magával rántotta. E vaspályatársulat ennek folytán tegnap delben szintén csődot mondott.

— *Marseilleben furcsa stricke alakult*. A városban a nagy terrain belle-de Mai-n, hat ezer fiatal ember gyűlt össze, s ünnepelesen megígérték, hogy mind addig nem is gondolnak a nősülésre, mig a fiatal hölgyek öltözetükben s életmódjukban más háziasabb modort nem öllenek fel. A fiatal emberek a susogó drága toillettek s az oly sokba kerülő henyelés megszüntetését követelik a hölgyektől, s mindaddig nem akarnak nősülni, mig háziasabbak nem lesznek.

— *A világ legnagyobb foyudója* legközelebb nyitott meg St.-Luisban. Nyolcz emeletes, 526 szobával és 7 hold területtel bir, a csengettyüsdronyok 32 angol mértföldnyi hosszúságuk, az asztalok összerakva 9¹/₂ mértföldet tesznek ki, 12 mértföldet pedig a légszesz-, gőz- és vízcsovek. Az épülethez 8 millió dupla téglá kellett, a földszinten vasutvonal fut végig az egész házban keresztül, „az” emeletekben két gőzemeltyű gép van alkalmazva tüzi anyagok, podgyászok és más tárgyak szállítására.

— *Egy eb, mint gyujtogató*. Sajátságos eset történt a mult héten Pestben, mely, ha idejében észre nem veszik, nagy szerencsétlenség forrása lehetett volna. — A királyutca elején egy gyufaraktár van, hova egy gazdátlan kutya — valószínűleg minden rossz szándék nélkül — bekullogott, s a munkások oda is zárták. Később megéhezvén, kaparni kezdte az ajtó elé rakott hal-mazt, ugy, hogy az végre meggyuladt s 20,000 csomag gyufa lett semmivé. Az akaratán kívül gyujtogató eb ennek folytán szemévilágát veszte, s több nehéz égési sebet kapott. Szerencsére a fojtó füstöt a házban észre-vették, mielőtt nagyobb veszedelem támadt volna. — A szerencsétlen kutyát, nehogy sebei miatt az ebduh ki-törjön rajta, ki kellett végezteni.

* *Házassági ajánlat*. Egy bécsi lap hirdetései között, egy történelmi nevezetességű nemes név első betűivel, a következő házassági ajánlat jelent meg: „Akarnék egy jó szerető nőre szert tenni, kinék vagyona segítsé-gével irodalmi és bölcselkedési munkálataimat befejez-hessem, melyek nekem nagy hirnevet fognak biztosítani. En ezen felszólításomat a férjhez mehető minden özvegy asszonyhoz és kisasszonyhoz tömegesen intézem; egyik sincsen kizárva a pályázástól. Habár híres és jó hangzatu nevem van is, még sem nézek sem korra, sem külsőre,

sem származásra, nálam a fő-fődolog a pénz. — Ha pedig a pályázók valamelyike nem hozzám, hanem csak hí-res nevemhez akarna menni férjhez, az sem teszen sem-mit, külön szállásban lakhatik ő is. külön szállást fogad-hatok én is. Nevem s lakásom megtudható a szerk. iro-dában. Bérmentes levelek elfogadhatnak. Személyesen is lehet értekezhetni. Közbenjárókat nem fogadok el!”

Egyveleg.

(*Az állati és emheri élet tartama.*) Az állati élet tartamát illetőleg ismeretünk még igen korlátolt; s az nem határozható meg egész pontossággal, legfőlebb csak közelítőleg. Az állatvilág legalsó fokán milliárd és milliárd lény létezik, melyek élettartama igen csekély, s alig terjed el egy évre. Vannak azonban állatok, melyeknek igen tartós életük van. — Igy például a ponty 100, a csuka 268 évig is él. — Forster két teknős-bé-káról tesz említést, melyek elfogatásuk után 150 évnél tovább éltek. — A krokodil szintén ily hosszú időt ér. — Némely madarak, mint a sas, hatlyu, holló és papagáj 100 évig élnek. Hufeland egy sólyomról beszél, mely 182 éves lett volna. A kakas él 10 évig; a csalogány 18-ig, a kácsa 21, a pinty 22-ig, a páva 24-ig, a lud pedig 60-ig.

Valamivel biztosabban határozhatjuk meg az em-lősök élettartamát, kiváltképp pedig a háziállatokét. — Tudva levő dolog, hogy a juh 16 évig él, a macska 18-ig, az ökör 20-ig, a tehén szintén 20-ig, a kutya 28-ig, a szamar 30-ig, a szarvas 38-ig, a ló 40-ig, a teve szintén 40-ig. — A tengeri disznó (cavia cobaya) 6—7 évig, a nyul 8-ig, az oroszlán körülbelül 20-ig.

Nézzük most már az embert. Itt már pontosabb adatokkal szolgálhatunk. Az ember azon teremtmények sorába tartozik, melyek hosszú életnek örvevdnek; mégis jelenleg már a ritkaságok osztályába soroztatik azon egyén, ki száz éven fölül élt. Nem így volt ez őskorban. Akkor számtalanok voltak, kik igen hosszú kort értek. Igy a szentírás tanubizonyosága szerint: Ábrahám 175, Izsák 150, Jábób 145, Izmael 137, Sára 127, Mózes 120, József és Józsuá 110 éltek. A régi görögök több hirneves embere szintén hosszú kort ért, ily Epi-menidis 153, Gorgiás 107, Democritos 109, Xenephilos 105, Izokrátes és Zéno 100¹/₂ évet. Romában a 100 éves nőg nem voltak ritkák. Cicero és Plinius többeket említ, ily Lucéna színésznőt daczára annak, hogy 100 éves volt. — föllépet a szinpadon s jól játszott; hasonlót tón Galeria Copiola nevű 104 éves színésznő is. A középkorban, sőt még néha-néha korunkban is akad példa ily hosszú életkorra.

egyszerre nyakába borult és sirva fakadt.

— Igy, ily szerettek! — suttogá rohamosan. — Mindent tudok, mindent értek!

És valóban, mindent tudott, mindent értett. A meg-terést, bűnhánatot és a jó diadalát. A kettős ima segí-tett, és nem volt szükség sem Fábuzsra, sem az esőre; de ki számíthatott arra? de a nyugtalanság azért nem mult el.

Agárdi ur belépett a szobába.

— A felhők összetornyosultak, — mondá. — Nagy eső lesz. Csontjaimban érzem. Nem innának egy kis théat?

Nagy eső lesz! A thea csakhamar fel lön adva, s a két nő, mint két martyr állt mellette. Kívül megeredt az eső, és csapkodta az ablaktáblákat. Szegény Fábuzs!

A mint az eső megszűnt, Tercsi hangot adott egy gondolatának.

— Az eső megszűnt. Ne mennék a kertbe? Igy eső után újra éled a természet, s az valami kellemes. (Kinyitották az ablaktáblát.) A hold is világít. Menjünk le a kertbe.

Mostoha anyja nyugtalanul tekintett rá. De Tercsi biztatólag intett neki, és saját izgalmanak engedve, még egyszer sürgeté, hogy menjenek le a kertbe.

Igy haladt az egész család (két tagja ellentétes, de egyiránt nyugtalan érzelmek között) a kert föltáján a lugas felé. Csak Agárdi ur volt nyugodt és meglege-dett; legfőlebb az asszonyi szeszély nem tetszett neki; ilyenkor a kertbe menni!

... — Itt csak egy mód van a menekésre! — suttogá Riadó Fábuzs, Málnay karját megragadva. — Én kitisztázom őnt, ha megígéri, hogy soha e ház kü-szöbén át nem lép többé.

Ah, ez szerencsés gondolat volt. (A szerencsés gondolatok többnyire véletlenül jönnek.) (Folyt. köv.)

ben, mintha minden újra szabadon lélegzett volna. A két pályatárs még mindig ott állt a lugasban; végre Málnay fölkel.

— Gondolkoznunk kellene, — mondá, — hogy tá-vozzunk.

— Egy kissé kényelmetlen lesz ebben a sárban.

— Igaza van.

— Jó tanulság, hogy többé ilyes merényletekben ne vegyünk részt. Azt hiszem, rútul le vagyunk főzve.

— Ön, — ön! de én? Én azt hittem, hogy szeret.

— Hisz én is!

— Oh asszonyi álnokság!

Ki akartak lépni a lugosból, midőn a kert föltáján egy egész kis társaság közeledett feléjük. Két világos női ruhát lehetett kivenni, s köztük egy magas széles fekete alakot, t. Agárdi ur alakját.

— Tjhű! itt jő az egész család! — suttogá Málnay, visszarántva Fábuzst.

Csakugyan az egész család jött.

— Csak nagyon be ne nedvesítsétek a cipőiteket, — dörögött t. Agárdi ur, — nincs könnyebb, mint ilyenkor náthát kapni. Szeszély, egyéb semmi! Tehát jó. Gyönyörködjete a holdvilágban. Nem messze van már a lugas. Csak vigyázza!

A két kalandor meglapult a lugasban.

... Nelli nagysám egész vasárnap délután nem mutatta magát; bágyadt volt. Tercsi is visszavonult szobájába. Este, midőn a vacsoránál találkoztak, félén-ken és aggódva néztek egymásra; mindketten halavá-nyak és izgatottak voltak. Vacsora után mindketten egyenlő vágygyal simulak össze.

— Ne hagyj magamra, Tercsi, kérlek! — sutto-gott a leány karjaiba fogódzkodva a fiatal asszony. — Félek!

Tercsi szeretettel és szánalommal nézett reá; aztán

GAZDASÁG és ÜZLET.

Kassai piac, július 12-én 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza köblönkint	5	80	5	60
Kétszeres	4	80	—	—
Rozs	3	60	3	40
Tengeri	4	20	4	—
Árpa	2	80	2	60
Zab	2	20	2	—
Kása	8	40	8	—
Borsó	8	80	8	40
Lencse	8	—	7	60
Bab	8	40	7	60
Órlott dara	11	60	10	40
Tatárka	8	80	—	—
Burgonya	3	—	2	20
Aszuszilva	11	20	10	40
Szész itczénkint	—	18	—	17 1/2
Marhahus fontonkint	—	15	—	14
Bornyuhus	—	16	—	14
Sertéshus	—	22	—	20
Vaj itczénkint	—	46	—	42
Zsir	—	40	—	38
Szalonna fontonkint	—	40	—	38

— Kassa Julius 14. Időjárásunk megváltozott alig élveztük néhány nap a nyarat, már ismét zord hideg szeles napok járnak. — Megyénkben az aratás már megkezdődött, s némely vldéken kielégítő leend. — Az élet ára emelkedőben van.

Gázolás, jul. 13. A mai piacon következő árak voltak feljegyezve: Buza köblönkint 5 frt. 20 kr. Gabona 3 frt. 60 kr. Árpa 3 frt. Zab 2 frt. 10 kr. Tengeri 4 frt. Kása 8 frt. Krumpli új 2 frt. 80 kr. Széna mázsája 60 kr. Szalma 50 kr. Szész itczéje 20 kr. Tojás 3 darab 4 kr. Ami időjárásunkat illeti, majd nap nap mellett esik az eső tegnap estveli 9 óra tájban nagy égi háboru volt, mely alkalommal a villám egy paraszt gazda csűrbe be csapott, mely azonnal leégett.

Eperjes, július 14-én. Piaci árak: Buza köblönkint 5 frt. 30—6 frt. Rozs 3 frt. 60—80. Árpa 3 frt. —3 f. 20. Zab 3 frt. —3 frt. 20. Tengeri 4 f. 40—80. Sárosi malmom készítményei mázsánkint, Buzalisztláng 10 frt. Zsemlye 8 frt. Közép kenyér 6 frt. — Rozs közepkenyér liszt 5 frt. 20. 30'oku szész, magyar itczén-

ként abroncs alatt 22 1/2 kr. — A gabnauzletre nézv. heti vásáraink a nyit piac terén, dacára annak, hogy a gácsországi vevők csoportosan jönnek, silányknak látszanak, mert az uzérkedők a piacra kiállított 1 zsák után járó 1 1/2 kr. helypénz fizetését kikerülni akarván, a vevőket magánházakban bérelt magtáraikba vezetni s ott alkura lépve a vásárt üzni szokták. Jó lenne talán, ha a háztulajdonosok az udvarukon tartott vásár alkalmával az illetőktől a helypénzt maguk köveztjük fenntartására szednék.

Bécsi börze július 14-ről.

5% Metallique	70.25
Nemzeti kölcsön	75.20
Bankrészvény	91.55
Hitelintézeti részvény	797.—
Londoni	107.—
Ezüst	109.30
Arany	5.23

Hivatalos értesítő.

4292. sz. 11(2)3

Arverési hirdetés.

Kassa sz. kir. város tanácsa részéről ezennel köztudomásra hozatik, miszerint f. évi augusztus 9-én délelőtt 9 órakor a város udvarház - terében következő szántóföldek és italmérési jogok közárverés útján fognak kibéreltetni.

Kikialtási ár	Bérelt tárgy.	Béreltető	
		év	frt.
805	A kassai nagy lakanyában gyakorlandó markolányosi jog	3	3
5832 1/2	A kis-ladnai Kopanyini nevű szántóföldek	3	3
22	A kassai határban halászi jog a Hernádban	3	3
1050	A Kassa-Ujfalvi helységbeni korcsma	6	3
852	A Miszlióka helységbeni korcsma	3	3
633	A Téhány helységbeni korcsma	3	3
210	A városban gyakorlandó kóser bor mérési jog gyakorlat	3	3

Az árverés megkezdése előtt a résztvevni szándékozók a bérelt tárgy kikialtási árának 10%-ját bánatpénz gyanánt tartoznak az árverelő bizottmány kezéhez letenni Ezen bérelt tárgyak iránt zárt írásbeli ajánlatok is, ellátva a 10% bánatpénzzel f. év augusztus 8-ig a polgármesteri hivatalnál elfogadtatnak. A kibérelési feltételek a hivatalos órákban a polgármesternél és a városi számvevősnél megtekinthetők; megjegyeztetik, hogy azon béreltek, melyek 3 éven tuli időszakra terjednek, a nagym. m. kir. helytartótanács kegyes helybenhagyásától függenek.

Kelt Kassán az 1865. évi július 7-iki vegyes tanácsulésból.

Az írásbeli ajánlat mintája. Alólirt ezennel kötelezőleg kijelentem, hogy a Kassa sz. kir. város tulajdonához tartozó (a birtok megnevezése) a közzétett hirdetmény és a f. évi 4292. sz. tanácsai határozattal megállapított feltételek mellett kibérelni szándékozom és ajánlatom elfogadtatás esetére évi bérképen . . . frt. . . kr. fizetésére magamat kötelezem.

Hirdetmény.

A helybeli malmalmi részvénytársulat választmányának jelentése szerint a közép és alsó malmon nagyobbszerű javítások foganatba veendőek levén e tekintetből a malomárki viz f. é. július 23-tól

kezdve körülbelül 14 napra leeresztetik. Mi is mihez tartás végett közhírré tételik. Kassán, július 14-én 1865. 20 Kassa sz. k. város főkapitányi hivatalától.

Arverési hirdetmény.

Alólirt végrehajtó bíróság részéről közhírré tételik, hogy alsó Meczenzéf város hitellelkkönyvének 490. számú t. j. k. ívén bejegyzett 2400 öles és 120 frtra becsült Bodenlos János és Gedeon Simonnal közösen birtokolt Glück Farkas felperes részére bíróság lefoglalt rét f. évi augusztushó 1-ső napján, mint első és csak becsáron felőli, ugy szeptemberhó 4-dik napján reggeli 9 órakor 2-szor és becsáron is ugyancsak alsó Meczenzéfén nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek 40 frt bánat pénznek előleges lelétele mellett el fog adatni.

Mely árverésre a venni szándékozók illően meghivatnak, ugy az erre vonatkozó feltételek ezen bíróságnál bármikor megtekinthetők.

Kelt Szőlleden 1865 július 6-án. **Aranyossy Sándor,** főszolgabíró.

Arverési hirdetés.

Szmetány Péter felperessége alatt özv. Kuksár Ferenczné, ugyis mint kiskoru gyermekei gyámja alperes ellen 389 frt. 50 o. é. kr. váltókövetelés iránt támasztott perben jogerejüvé vált váltótörvényeszéki ítélet s tek. Abaujmegye törvényeszéke f. év ápril 4-én 767. t. k. sz. alatt hozott végzése folytán alperesnek Göncz mezővárosában létező 800 o. ért. forintra becsült a gönczi 178. számú telekkönyvben 353 s 354 h. r. számok alatt beigtatott ingatlan vagyoni e f. évi aug. 10-én nyilvános árverés útján Göncz mezővárosában a helyszínen készpénzfizetés mellett és pedig az 1-ső árverésnél becsáron felől, nem sikerülése esetében pedig e f. év szeptember 11-én tartandó második árverésnél becsáron alól is el fognak adatni.

Az árverési feltételek az alólirt szolgabíró irodájában bármikor megtekinthetők. — Kelt Szántón 1865 július 5-én.

Erdélyi Antal, szolgabíró.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi helytartótanács folyó évi jun. hó 3-án 44661 szám alatt kelt magas rendelete következtében alólirt kamara a közönséget károsodástól megóvándó ezennel köztudomásul adja, miszerint a pengő pénzre szóló bankjegyek csak 1867-ik évi jan. 1-ig, — továbbá, hogy az 1858-ki jan. 1-től keltezett előbbi formájú (veres nyomatu) 10 oszt. ért. frtról szóló bankjegyek 1871 október 1-ig beváltatnak, ezen határidő eltelte után pedig a cs. kir. szab. oszt. nemzeti bank törvényes kötelezettsége azok beváltása iránt megszünik.

A közönség erről azon hozzáadással tudósittatik, miszerint a pengő pénzre szóló bankjegyek beváltása végett, azok birtokosainak írásban egyenesen a bankigazgatósághoz Bécsbe kell fordulniok;

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

— az említett veres nyomatu 10 o. é. forintos bankjegyek azonban folyó évi szeptember végeig minden bankpénztárnál becsérletetnek, folyó évi október 1-től azonban szinte csak a bankigazgatóságnál Bécsben fognak beváltatni. Kassán, 1865 július 11-én.

A kereskedelmi és ipar kamara. Magán hirdetések.

Kassán az alsó külvárosban a **Kulmann Ferencz** ar melletti 185. számú ház szabad kézből eladandó, vagy több évekre kibérelendő. — Bővebb tudósítást ad főutczán 468. sz. alatt Völk Lajos. 14

Nyilvános köszönet.

Alólirt felhiva érzem magamat a pesti biztosító-intézetnek gyors és pontos eljárásáért nyilvános köszönetet szavazni. — Ugyanis én az említett biztosító-társulatnál a szőlőmet jégkár ellen biztosítván, azt f. évi juniushó 11-én csakugyan jégcsapás érte, bejelentetvén általam a kár, a t. igazgatóság ezt azonnal megvizsgáltatta és szántói ügynöksége által azonnal ki is fizeltette.

En tehát a fennemlített pesti biztosító-intézetet, mint egy pontos biztosító társulatot a t. cz. közönségnek ajánlom.

Kelt Szántón, július 12-én 1865. 16 **Friedmann József.**

Dr. B. Widder

rendel 12—1 óra közt saját lakásán főutca 9. szám Fröhlichféle ház, szegények számára, díj nélkül 1—3

Pesti biztosító-intézet.

Mezei termények biztosítása.

A „Pesti biztosító intézet“ alólirt főügynöksége tisztelettel értesíti a t. gazdaközönséget, miszerint

szalmás eleséget és mindennemű takarmányt tűzkár ellen lehetőleg jutányos díjak mellett biztosít.

Egyuttal ajánlkozik mindennemű biztosítások eszközlésére a **tűz-, jég- és szállítvány-biztosítási** ágban a t. felekre nézve telhetőleg előnyös feltételek mellett. Ide vonatkozó bevallások elfogadására és bővebb értesítések adására készséggel ajánlkozik az alólirt főügynökség, valamint ennek minden jelentékeny helyen létező ügynöke.

A „Pesti biztosító intézet“ **kassai főügynöksége** Schönhofer Károly.

Biztosítás.

Az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulat

alólirt **főügynöksége** tisztelettel tudtul adja a biztosítani kívánó t. cz. közönségnek; hogy valamint a főügynöki irodában, ugy kassai alügynöke **Illés Lajos** urnál, nem különben **Abauj-, Ungh-, Felső-Zemplén-, Tor-na-, Gömör-, Sáros- és Szepesmegyékben** részint kinevezett, részint kinevezendő ügynökeinél **jég- és tűzelleni biztosítások** igen **jutányos és előnyös** feltételek mellett elfogadtatnak.

Ezuttal felhivom mindazon t. hazafiakat, kik a fennebbi megyékben ügynökséget vállalni ohajtanának, hogy addig is, mig e végböl a legközelebbi körutamat megkezdeném, szándékukról levél által haladéktalanul értesíteni sziveskedjenek.

Az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő-társulatfőügynöksége **Karsa Tamás.** Malomutca, Toborfház.

12(2)